

Eelnõu kooskõlastamisel saabunud märkuste ja ettepanekutega arvestamine

Jrk nr	Arvamuse esitaja seisukoht	Siseministeeriumi seisukoht
Advokaadibüroo Sorainen OÜ		
1.	<p>KAALUTLUSÕIGUS RELVALOA ANDMISEL JA KEHTETUKS TUNNISTAMISEL RelvS § 36 lg 1 sätestab absoluutsed alused, mil soetamisluba ega relvaluba (edaspidi koos: relvaloa) ei anta füüsilisele isikule, RelvS § 43 lg 1 sätestab absoluutsed alused, mil Politsei- ja Piirivalveamet (PPA; politsei) peab peatama relvaloa kehtivuse. St tegemist on olukordadega, millele vastavate asjaolude esinemisel ei ole politseil kaalutusõigust arvestada konkreetse juhtumi asjaolusid. Põhiseaduse (PS) §-st 3 tuleneb proportsionaalsuse põhimõte. Riigikohtu praktika järgi on selle tagamiseks täitevvõimul kaalutusõigus¹. Konkreetsete asjaolude arvesse võtmisega tagatakse langetatava otsuse vastavus proportsionaalsuse põhimõttele. Seadusandja võib küll ette näha olukordi, kus täitevvõimul kaalutusõigus puudub, sel juhul peab olema seadusandja olukorda ise igakülgsest kaalunud ja jäiga regulatsiooni proportsionaalsust hinnanud. Meie hinnangul ei ole kõigi RelvS § 36 lg 1 ja § 43 lg 1 loetelu olukordade puhul see nõue tagatud, mistõttu teeme ettepaneku regulatsiooni muuta – tunnistada osa aluseid absoluutsetena kehtetuks ja lisada need kaalutusõigust andvate sätete alla.</p>	
1.1.	<p>Ettepanek: § 36 lõike 1 punktid 7, 11 ja 11¹ tunnistatakse kehtetuks. Kehtiv p 7 sätestab, et kehtiva korra kohaselt ei tohi soetamis- ega</p>	<p>Mitte arvestatud. Tõstatatud küsimused RelvS § 36 lõike 1 punktide 7, 11 ja 11¹ automaatse keeldumise aluste proportsionaalsuse ning</p>

¹ RKPKo [3-4-1-9-04](#), p-d 16-18.

<p>relvaluba anda isikule, kes on vääртеomenetluse käigus karistatud relva, tulirelva olulise osa või laskemoona soetamise, hoidmise, kandmise, veo või kasutamisega seotud nõuete rikkumise eest. Riigikohus on praktikas pidanud põhiseaduse mõttes lubatavaks relvaloa äravõtmisel kaalutusõiguse puudumist, kui isikut oli karistatud vääртеo korras laskemoona hoidmise nõuete rikkumise eest². Absoluutset keeldu ei saa aga pidada praktikas vajalikuks, kui eesmärgiks on kaitsetahte tõstmine ja relvakultuuri edendamine. Keeldumise alus on ka relvaloa kehtetuks tunnistamise alus RelvS § 43 lg 3 p 2 järgi.</p> <p>Viidatud Riigikohtu kaasuse puhul oli tegu olukorraga, kus vääртеgu seisnes viie padruni unustamises oma autosse ja seda peeti 20-eurose trahvi vääրiliseks. Seega anti vääртеo karistuse määramisel hinnang, et tegu ei olnud raske rikkumisega. Samas isik jäi siiski oma relvaloast ilma. Nii nagu vääртеokaristuse määramisel hinnatakse teo raskust, tuleks sama põhimõtet rakendada ka relvaloa andmisest keeldumise või selle kehtetuks tunnistamise otsuse tegemisel.</p> <p>Hiljuti oli olukord, kus üks jahimees abistas teist, tuttavat jahimeest jahil, viies ta muuhulgas tagasi oma auto juurde. Ilmselgelt ei olnud tal metsas kaasas relvakotti, mistõttu lühikesele autosõidul ei olnud võimalik relva kotti panna. Tuvastati relva hoidmise nõuete rikkumine ja isikut karistati vääртеo korras ning talt võeti relvaluba ära. Tegemist oli relva käsitlemise olukorraga, mis oleks ühisjahi puhul olnud lubatav, seejuures oli täielikult välistatud igasugune oht isikutele ja varale. Äärmiselt kaheldav, kas ka seesugust olukorda peaks Riigikohus põhiseaduspäraseks.</p>	<p>kaalutusõiguse võimalikkuse kohta on sisuliselt olulised ning väärivad põhjalikku analüüsi. Ettepanekud puudutavad RelvS-i üht keskset kontseptuaalset alust – relvaloa andmise eelduseks oleva usaldusvääruse ja õiguskuulekuse hindamise mudelit. Kehtiv regulatsioon lähtub põhimõttest, et teatud liiki rikkumised (sh relva käitlemise nõuete rikkumine, joobes juhtimine vääртеona ning narkootilise või psühhotropse aine väikeses koguses ebaseaduslik käitlemine) välistavad teatud ajaks relvaloa andmise ilma kaalutusõigusega. See on teadlikult kujundatud preventiivne lahendus, mille eesmärk on vähendada riske enne relva omamise õiguse tekkimist või jätkumist. Arvestades eelnõu kiireloomulisust ja selle kitsamat eesmärki, ei ole võimalik käesoleva menetluse raames teha nii ulatuslikku ja süsteemset muudatust relvalubade andmise aluste kontseptsioonis.</p> <p>Seetõttu ei ole ettepanekut võimalik käesoleva eelnõu menetluses arvestada. Küsimus võetakse aga arvesse RelvS-i uue tervikteksti koostamise menetluses, kus on võimalik hinnata relvaloa andmise, peatamise ja kehtetuks tunnistamise aluste süsteemi tervikuna.</p>
---	---

² RPKKo 18.06.2019 nr [5-19-26](#).

Rikkumised võivad olla väga erineva raskusega ja seetõttu ei ole põhjendatud, et mis tahes rikkumise puhul jääb isik igal juhul oma relvaloast ilma või talle seda ei väljastata. Näiteks isikul võib olla teine relv või (vähene) laskemoon relvakapist väljas, kui ta on üksi kodus või ei ole kedagi kodus ja teistel puudub elukohale ligipääs, st et reaalne oht puudub. Või kui relv ei ole korrektselt hoiustatud, näiteks jahil olles autosse asetatuna. Üheks rikkumiseks, mis võib hõlpsalt juhtuda ja samas ei kujuta ohtu, on näiteks olukord, kus surnud omaniku relva ei anta viivitamatult üle politseile (RelvS § 5 lg 1), samas kui relv ja laskemoon on korrektselt ja ohutult relvakapis ja võti varjatud hoiukohas. Hiljem ei ole aga seetõttu isikul võimalik relvaluba saada.

Karistus kustub aastaga, seega aasta pärast on võimalik isikul uuesti relvaluba taotleda. Taotlemisel peab ta uuesti taotlema tervisetõendi ja läbima relvaeksami, tegemist on halduskoormusega isikule, politseile ja ka meditsiinisüsteemile.

Kehtiv regulatsioon on täna ka sisemise vastuoluga. KarS § 51 näeb ette, et relva või laskemoona käitlemise või kasutamisega seotud kuriteo eest võib kohus lisakaristusena võtta süüdlaselt ära relva ja laskemoona soetamise, hoidmise, edasitoimetamise ja kandmise õiguse kuni viieks aastaks. Kuriteo puhul võib kohus leida, et lisakaristus ei ole vajalik või on see lühem kui üks aasta, samas väärteo puhul, mis on kergem karistus, jääb isik igal juhul vähemalt aastaks relvaloast ilma.

Eeltoodust lähtuvalt **teeme ettepaneku lisada tänase p 7 regulatsioon § 36 lg-sse 4** – st sõltuvalt väärteo asjaoludest hinnatakse, kas loa andmisest keeldumine on põhjendatud.

Alternatiivselt võib kaaluda muuta § 36 lõige 1 punkt 7 sarnaseks § 40 lõike

1 punktiga 3, ehk: 7) on väärteomenetluse korras karistatud viimase kolme aasta jooksul vähemalt kaks korda *relva, tulirelva olulise osa või laskemoona soetamist, hoidmist, kandmist, vedu või kasutamist reguleerivas õigusaktis sätestatud nõude rikkumise eest.*

Kui ministeerium nõustub eeltoodud ettepanekuga, tuleb jätta eelnõust välja § 1 p-i 39, millega täiendatakse RelvS § 43 lõikega 34 ja viidatakse § 36 lg 1 p-le 7.

Kehtiv p 11 sätestab, et soetamis- ega relvaluba ei anta füüsilisele isikule, kes on väärteomenetluse korras karistatud sõiduki juhtimise eest alkoholi lubatud piirmäära ületades või alkoholijoobes. See keeld kehtib nii mootorsõiduki, maastikusõiduki, trammi, õhusõiduki, veesõiduki kui ka raudteeveeremi juhtimise korral, sõltumata sõiduki liigist. Säte lähtub isiku üldisest õiguskuulekusest, samas hindamata isiku ohtlikkust konkreetses situatsioonis või üldiselt. Kuigi kehtivaid reegleid tuleb järgida, võib sõltuvalt asjaoludest ja joobe suurusest olla olukord liiklusohutuse mõttes väga erinev, seega võib olla ka isiku hoolivuse või hoolimatuse ilming teiste isikute eludesse ja tervisesse väga erinev. Kui isiku joove on näiteks 0,2%, mis võib olla tingitud jääknähust või varasemast alkoholi tarbimisest, mida inimene arvas juba organismist väljunud olevat, siis paljudes riikides (nt Soomes, Prantsusmaal, Hispaanias, Itaalias, Saksamaal) on selline tase lubatud. Kui tegemist on ühekordse juhtumiga, ei saa isikut pidada üldiselt ohtlikuks. Kui aga joove on näiteks 2%, st isiku koordinatsioonivõime ja reaktsioonikiirus on tugevalt häiritud ja ta on liikluses tõsiseks ohuks, siis seda saab üldjuhul tõlgendada ka kui isiku kergekäelist suhtumist teiste isikute õigushüvedesse. Kui tegemist on sedavõrd ohtliku teoga, et täidetud on kuriteo koosseis mootorsõiduki, maastikusõiduki ja trammi juhtimise

puhul joobeseisundis, on see keeldumise või kehtetuks tunnistamise alus RelvS § 36 lg 1 p 6 järgi (viide KarS §-le 424). Ka veesõiduki juhil lubavad mitmed riigid väikest joovet. Samuti ei arvesta kehtiv norm rooli istumise asjaolusid – kas isik sõidab lihtsalt peolt koju tihedas liikluses, kihutades, või toimetab raskes seisundis inimese arsti juurde vähese liiklusega väikesaarel, kus kiirabiteenus saadetakse alles mandrilt. Ilmselgelt ei ole viimane näide igapäevane, aga jäik regulatsioon ei tohi viia ka üksikutel juhtudel ebaõiglase ja ebaproportsionaalse tagajärjeni. Eeltoodust lähtuvalt peab relva- ja soetamisloa üle otsustajal olema väärteto korral kaalutusõigus.

Kehtiv p 11¹ näeb ette, et soetamisluba ega relvaluba ei anta füüsilisele isikule, kes on väärteto menetluse korras karistatud narkootilise või psühhotroopse aine väikeses koguses ebaseadusliku käitlemise eest. Selle pealkirjaga on KarS § 183, mis sätestab vastutuse ka kuriteona. Väärtegu hõlmab väikeses koguses ebaseadusliku edasiandmise, aga ka väikeses koguses süstemaatiliselt üle riigipiiri toimetamise, mille puhul on tõenäoline edasiandmise eesmärk. KarS-i muutmisel on seletuskirjas toodud, et varem kohaldati 28%-l väikeses koguses narkootilise aine üle piiri toomise juhtumitest kinnipidamise asendamist, s.t rikkuja oli välismaalane ning temalt mõisteti välja teatud summa riigituludesse, ilma kriminaalmenetlust alustamata. Alustatud kriminaalmenetlustest omakorda 80% lõpetati otstarbekuse kaalutlusel – s.t isiku süü ei olnud suur ning puudus avalik menetlushuvi. Isikud olid reeglina varem karistamata ning neilt äravõetud narkootilise aine kogused olid väikesed, peamiselt oli

	<p>tegemist kanepiga või üksikute tablettidega.³</p> <p>RelvS mõttes on kõik narkootilise või psühhotroopse aine väikeses koguses ebaseadusliku käitlemise väärted samaväärsed tähendusega. Loa andmisest keeldumise ja selle kehtetuks tunnistamise aluseks on nii see, kui unustatakse taskusse kanepitoode saabudes riigist, kus see on lubatud, ja kui jagatakse kanepit sõbraga, kui ka see, kui tuuakse süstemaatiliselt riiki sisse väikeses koguses ohtlikumaid narkootilisi aineid. Arvestades seda, et õigus relva kasutada tuleneb põhiseadusest (PS § 19), tuleks siinkohal kas ära näidata, et võimalik loa kehtetuks tunnistamine või õiguse puudumine aitab olulisel määral kaasa nimetatud väärtegade vähenemisele, või lugeda, et kaalutusõiguse puudumisel on tegu ebaproportsionaalse piiranguga. Kaalutusõigust teostades tuleb arvestada isiku reaalsel võimalikku ohtu relva kasutamisel, mitte seda, kas ta on alati igati õiguskuulekas.</p>	
1.2.	<p>Ettepanek: § 36 lõike 4 punktis 2 asendatakse lauseosa „punktides 8–10 nimetatud asjaoludest“ lauseosaga „punktis 9 nimetatud asjaolust“.</p> <p>Punkti 2 järgi võidakse keelduda loa andmisest isikule, kellele soetamisloa andmisest on varem keeldutud, kui sellest on möödunud vähem kui kaks aastat ja keeldumine oli tingitud selle paragrahvi lõike 1 punktides 8–10 nimetatud asjaoludest.</p> <p>Viidatud p 8 sätestab juhud, kus isik on olnud tagaotsitav, kahtlustatav või süüdistatav kuritegudes, mille toimepanemine välistab loa andmise. Eraldi kaalutav alus, st kui relvaloa andmisest võidakse keelduda, on, kui kriminaalmenetlus on lõpetatud avaliku menetlushuvi puudumise korral, kui süü ei ole suur; kahju heastamise tõttu ning seoses isikult</p>	<p>Mitte arvestatud.</p> <p>RelvS § 36 lõike 4 punkt 2 eesmärk on võimaldada arvestada varasema keeldumise asjaolusid ka lühiajaliselt pärast nende äralangemist, et tagada relvaloa andmisel usaldusväarsuse järjepidev hindamine. Viide lõike 1 punktidele 8–10 ei tähenda, et ekslikult alustatud kriminaalmenetlus või kunagine kõrvaldatud puudus iseenesest välistaks loa andmise, vaid annab pädevale asutusele võimaluse hinnata, kas kahe aasta jooksul pärast keeldumist on riskiolukord piisavalt stabiliseerunud.</p> <p>Punkti 8 puhul ei ole aluseks pelgalt kriminaalmenetluse toimumine, vaid varasem keeldumine olukorras, kus isiku staatus (tagaotsitav, kahtlustatav või süüdistatav) välistas loa andmise. Ka menetluse lõppemine ei pruugi automaatselt tähendada, et kõik usaldusväarsuse küsimused on kadunud.</p>

³ Karistusseadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus [554 SE](#), teise lugemise seletuskiri, lk 14-15.

<p>tõendamiseeseme asjaolude väljaselgitamisel saadud abiga (§ 36 lg 4 p 6). Seega, kui ei esine eeltoodud aluseid ja kui isik ei ole enam tagaotsitav, kahtlustatav ega süüdistatav ja teda ei ole ka süüdi mõistetud, tähendab, et ta on kas õigeks mõistetud või on leitud kriminaalmenetluse käigus, et kahtlustuseks või süüdistuseks pole alust. On arusaamatu, kuidas saab ekslikult isiku suhtes toimetatud kriminaalmenetlus olla aluseks loa andmisest keelduda.</p> <p>Viitega p-le 10 ei anta luba, kui isikul ei ole varem relvaluba taotledes olnud ettenähtud tingimusi relva ja laskemoona hoidmiseks. On täiesti ilmne, et loa andmisest keeldutakse, kui puuduvad hoiutingimused. Küll aga on mõistetamatu, miks peaks olema hiljem võimalik keelduda, kui millalgi varem ei olnud vajalikke hoiutingimusi. Seejuures võis isik olla näiteks eksimuses kohaste hoiutingimuste loomisel. Ilmselgelt on puudus uue loa taotluse ajaks kõrvaldatud, vastasel juhul keeldutaks juba hoiutingimuste puudumise tõttu ja RelvS § 36 lg 1 p 10 alusel. Seega puudub kaalutaval alusel sisuline eesmärk.</p> <p>Eeltoodust tulenevalt teeme ettepaneku kaotada viited p-dele 8 ja 10.</p>	<p>Punkti 10 puhul on tegemist juhtudega, kus varasem keeldumine tulenes nõuetele mittevastavatest hoiutingimustest. Kaheaastane ajaraam võimaldab hinnata, kas puudused on sisuliselt kõrvaldatud ja kas isiku käitumine tervikuna vastab nõutavale hoolsusstandardile, vältides korduvaid formaalseid taotlusi vahetult pärast keeldumist.</p> <p>Arvestades, et muudatus puudutaks relvaloa andmise aluste süsteemset ülesehitust, ei ole võimalik ettepanekut käesoleva eelnõu kiireloomulise menetluse raames arvestada. Küsimust on võimalik käsitleda RelvS-i tervikteksti koostamisel, kus saab hinnata usaldusvääruse hindamise mudelit laiemalt ja süsteemselt.</p>
<p>1.3. Ettepanek: § 36 lõige 4 punkti 6 lõpus asendatakse punkt semikooloniga ja lõiget 4 täiendatakse punktidega 7–9 järgmises sõnastuses:</p> <p><i>„7) on väärteomenetluse korras karistatud relva, tulirelva olulise osa või laskemoona soetamist, hoidmist, kandmist, vedu või kasutamist reguleerivas õigusaktis sätestatud nõude rikkumise eest;</i></p> <p><i>8) on väärteomenetluse korras karistatud mootorsõiduki, maastikusõiduki või trammi juhtimise eest lubatud alkoholipiirmäära ületades või õhusõiduki, veesõiduki või</i></p>	<p>Mitte arvestatud.</p> <p>Selgitus antud punkti 1.1. juures.</p>

<p><i>raudteeveeremi juhtimise eest alkoholihoobes;</i></p> <p><i>9) on väärteomenetluse korras karistatud narkootilise või psühhotroopse aine väikeses koguses ebaseadusliku käitlemise eest.“</i></p> <p>Täna on samad sõnastused RelvS § 36 lg 1 p-des 7, 11 ja 11¹ mis välistavad igal juhul relvaloa või soetamisloa andmise. Tegime ülal ettepaneku need kehtetuks tunnistada, sest neil puhkudel ei tohiks relvaloa andmisest keeldumine olla automaatne ega absoluutne. Iga juhtumit tuleks hinnata eraldi, võttes arvesse teo konkreetseid asjaolusid ja isikust lähtuvat võimalikku ohtu.</p> <p>Samas võib ka kaaluda nende täienduste tegemata jätmist – kõik eeltoodud punktid on sisuliselt hõlmatud juba RelvS § 36 lg 4 p-ga 3 – keelduda võib luba andmast isikule, kes enda või teise isiku turvalisust ohustava eluviisi või käitumise tõttu on sobimatu antud liiki relva soetama ja omama. Konkreetsem loetelu lihtsustab haldusorganil kaalutluste kirja panemist ja võib vähendada vaidlustusi.</p>	
<p>1.4. Ettepanek: § 43 lõike 1 punkt 1, 1¹ ja 5 ja lõige 1² tunnistatakse kehtetuks.</p> <p>RelvS § 43 sätestab loa kehtivuse peatamise alused. Muudatusettepanekud põhinevad samadel kaalutlustel, mis on esitatud loa andmise muudatuste juures, või tulenevad otseselt nendest muudatustest, st absoluutsed kehtetuks tunnistamise alused asendatakse kaalutlusõigusega (vt järgmine ettepanek lõigete 17—19 kehtestamiseks). Seega on nende ettepanekute sisu seotud varasemate muudatusettepanekute loogikaga ja eesmärkidega ja neid siinkohal ei korrata.</p> <p>Kehtivad lõike 1 p-d 1 ja 1¹ tunnistatakse kehtetuks ja lisatakse kaalutavate aluste hulka samadel põhjendustel nagu loa andmisest keeldumise aluste puhul käsitletud.</p>	<p>Mitte arvestatud.</p> <p>Selgitused antud eelnevate punktide 1.1 ja 1.2. juures.</p>

	<p>Kehtiv lõike 1 p 5 sätestab relvaloa peatamise alusena, kui relva käitlemise või kasutamisega on põhjustatud isiku surm või tekitatud isikule tervisekahjustus või varaline kahju. Relvaga varalise kahju, tervisekahjustuse ja eriti surma põhjustamised on kahtlemata äärmiselt tõsised olukorrad. Samas võib olla aga tegu olukorraga, kus juba esmapilgul on selge, et isik tegutses hädakaitse ega ületanud hädakaitse piire. Nõue, et sel juhul tuleb relvaluba peatada, on ebaproportsionaalne. Haldusorgan peab saama kaaluda asjaolusid ja seetõttu lisatakse sama sõnastus kaalutava alusena.</p> <p>Lõige 1² tunnistatakse kehtetuks lähtuvalt p-i 5 kehtetuks tunnistamisest, kuna on sellega seotud.</p>	
1.5.	<p>Ettepanek: § 43 täiendatakse lõigetega 1⁷–1⁹ järgmises sõnastuses:</p> <p><i>„(1⁷) Politsei- ja Piirivalveametil on õigus peatada soetamisloa või relvaloa kehtivus, kui loa omanik on väärteomenetluse korras karistatud sõiduki juhtimise eest alkoholi lubatud piirmäära ületades. See kehtib nii mootorsõiduki, maastikusõiduki ja trammi kui ka õhusõiduki, veesõiduki või raudteeveeremi juhtimise korral alkoholi joobes.</i></p> <p><i>(1⁸) Politsei- ja Piirivalveamet võib peatada soetamisloa või relvaloa kehtivuse, kui loa omajal on väärteomenetluse korras karistatud väikeses koguses narkootilise või psühhotroopse aine ebaseadusliku käitlemise eest.</i></p> <p><i>(1⁹) Politsei- ja Piirivalveamet võib peatada soetamisloa või relvaloa kehtivuse, kui isikupoolse relva käitlemise või kasutamisega on põhjustatud isiku surm või tekitatud isikule tervisekahjustus või varaline kahju.“</i></p> <p>Need lõiked tuleb lisada, kui lähtuvalt ülal tehtud ettepanekust tunnistatakse</p>	<p>Mitte arvestatud.</p> <p>Selgitused antud eelnevate punktide 1.1 ja 1.2. juures.</p>

	<p>kehtetuks § 43 lg 1 punktid – st absoluutne alus asendatakse haldusorgani kaalutlusõigusega ülal toodud põhjendustel.</p>	
1.6.	<p>Ettepanek: § 43 lõike 3 punkt 9 tunnistatakse kehtetuks. § 43 lg 3 p 9 sätestab, et luba tunnistatakse kehtetuks, kui relvaomanik või -valdaja on vähemalt kaks korda viimase kolme aasta jooksul rikkunud selle seaduse või selle alusel antud õigusakti nõudeid või on jätnud täitmata temale tehtud ettekirjutuse nõuded. Rikkumised ja nende ohtlikkus on väga erinevad. Norm ei näe ette isegi seda, et tegu peaks olema väärteoga. Ettekirjutus võib olla jäänud tähtaegselt täitmata ebamõistlikult lühikese tähtaja tõttu ja on praktikas täidetud viivitamatult, näiteks päevase hilinemisega võrreldes tähtajaga, kuid ometi on see ettekirjutuse nõude rikkumine. Sätte mõttes on rikkumiseks ka see, kui loa pikendamise taotlusega hilinetakse ühe päeva, isegi kui tähtaeg ennistatakse. Ebaproportsionaalne on piirang, mis ei arvesta rikkumiste raskust ega asjaolusid. Vajalik on kaaluda asjaolusid ja seetõttu lisatakse seadusesse samas sõnastuses kaalutluse alus (täiendamine § 43 lg-ga 3⁴). Kui eeltoodud ettepanekut toetatakse, tuleb korrigeerida eelnõu seletuskirjas § 1 p 38 selgitust.</p>	<p>Mitte arvestatud. Selgitused antud eelnevate punktide 1.1 ja 1.2. juures.</p>
1.7.	<p>Ettepanek: paragrahvi 43 täiendatakse lõikega 3⁴ järgmises sõnastuses: <i>„(3⁴) Politsei- ja Piirivalveamet võib tunnistada soetamisloa või relvaloa kehtetuks, kui relvaomanik või -valdaja on vähemalt kaks korda viimase kolme aasta jooksul rikkunud käesoleva seaduse või selle alusel antud õigusakti nõudeid või on jätnud täitmata temale tehtud ettekirjutuse nõuded.“</i> Täiendus lähtub § 43 lg 3 p-i 9 kehtetuks tunnistamisest ülal toodud põhjendustel.</p>	<p>Arvestatud osaliselt. Eelnõu täiendatakse lisades §-i 43 lõige 3⁴ järgmises sõnastuses: <i>„(3⁴) Politsei- ja Piirivalveamet võib tunnistada soetamisloa või relvaloa kehtetuks, kui loa omaja on karistatud relva, tulirelva olulise osa või laskemoona soetamist, hoidmist, kandmist, vedu või kasutamist reguleerivas õigusaktis sätestatud nõude rikkumise eest.“</i></p>

2.	<p>Ettepanek: § 3 lõike 1 punkti 1, samuti lõike 2 punkti 1 lõppu lisatakse lauseosa „ning turvaettevõttele riiklike või Euroopa Liidu ülesannete täitmiseks väljaspool Eesti Vabariiki;“</p> <p>Kehtiva seaduse järgi jagunevad relvad tsiviilrelvadeks ning ametirelvadeks, mis omakorda jagunevad teenistusrelvadeks ja sõjaväerelvadeks (RelvS § 3 lg-d 1 ja 2). Neist ühegi mõiste alla aga ei ole aga mahutatavad turvaettevõtete relvad, millega soovitakse osaleda Euroopa Liidu riikide ja Euroopa Komisjoni turvahanges ja mis on selleks nõutavad, et tagada riikide asutuste ja Euroopa Liidu institutsioonide turvalisust. Näiteks täna kaitsevad Afganistanis seetõttu eestlasi britid. Tagamaks Eesti ettevõtjatele suuremad võimalused ja ühtlasi avaliku võimu institutsioonidele ja ametnikele parem kaitse, teeme ettepaneku RelvS-i ses osas täiendada.</p> <p>Muudatuse tulemusel saavad Eesti turvaettevõtjad vajadusel tagada Eesti diplomaatide ja diplomaatiliste esinduste valvet ja kaitset sõjapiirkondades. Samuti vajadusel tagada Euroopa Liidu ja Euroopa Liidu riikide esinduste kaitset sõjapiirkondades. See seadusemuudatus suurendab ka ettevõtlusvabadust. See annab Eesti ettevõtetele võimaluse osaleda Euroopa Liidu riikide ja Euroopa Komisjoni turvahanges. Turvaettevõtete kaasamine laiendab ka riigi võimalusi tagada ametnike ja esinduste valvet ning kaitset välismaal. Näiteks Rootsi turvaettevõtetele on sarnane õigus olemas. Eesti turvaettevõtjad ei peaks olema halvemas positsioonis kui teiste Euroopa Liidu liikmesriikide ettevõtjad.</p> <p>Alternatiivselt oleks võimalik sätestada seaduses volitusnorm ministrile, mis juhtudel lubatakse</p>	<p>Mitte arvestatud.</p> <p>Ettepanek täiendada § 3 lõike 1 punkti 1 ja lõike 2 punkti 1 selliselt, et relvaliigituse alla hõlmataks ka turvaettevõtetele riiklike või Euroopa Liidu ülesannete täitmiseks väljaspool Eesti Vabariiki kasutatavad relvad, puudutab RelvS-i süsteemset ülesehitust.</p> <p>Juhime tähelepanu, et kehtiva õiguse kohaselt ei ole turvaettevõtete relvad ametirelvad, vaid tsiviilrelvad. Turvaettevõtjate relvakasutust ning tegevuse tingimusi reguleerib turvategevuse seadus. RelvS omakorda sätestab relvade liigituse, käitlemise ning loandmise alused. Seetõttu eeldaks ettepaneku realiseerimine nii RelvS-i relvaliigituse kui ka turvategevuse seaduse ja RelvS-i omavahelise seose põhjalikku ümberhindamist.</p> <p>Lisaks puudutab küsimus eraõiguslike turvaettevõtete võimalikku relvakasutust välisriikides, sh võimalikes sõjapiirkondades, mis tõstatab rahvusvahelise õiguse, relvaekspordi, järelevalve ja riigi vastutuse küsimused. Tegemist ei ole üksnes ettevõtlusvõimaluste laiendamisega, vaid riigi julgeolekupoliitilise ja õigusliku raamistikuga seotud otsusega.</p> <p>Arvestades eelnõu kiireloomulisust ja selle kitsamat eesmärki, ei ole võimalik käesoleva menetluse raames teha nii ulatuslikku ja süsteemset muudatust relvade liigituse ning turvaettevõtjate relvakasutuse regulatsioonis. Samas on tõstatatud küsimus sisuliselt oluline ning väärrib terviklikku analüüsi. Seda on põhjendatud käsitleda RelvS-i uue tervikteksti koostamise menetluses, koos turvategevuse seaduse ja teiste asjakohaste õigusaktide koostoime hindamisega.</p> <p>Käesoleva eelnõu raames ettepanekut arvestada ei ole võimalik, kuid küsimus võetakse edasises tervikregulatsiooni analüüsis arvesse.</p>
----	---	---

	turvaettevõtetel teatud kasutada (nt EL ja EL riikide hangete võtmise korral), mis üldjuhul lubatud ei ole.	
Eesti Jahimeeste Selts		
1.	<p>Eesti Jahimeeste Selts edastab enda poolsed lisa muudatusettepanekud relvaseadusele:</p> <p>13) paragrahvi 18 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:</p> <p><i>Uus sõnastus variant 1:</i> <i>1: EJS ettepanek paragrahvi 20¹ lõige (3¹) sõnastust muuta järgnevalt: Enda ja vara kaitseks võib jahipidamiseks kasutataval relval hoiustamisel summuti küljes olla.</i></p> <p><i>Alternatiiv variant 2 (sõnastusest võetakse välja sõna – vaid)</i> <i>2: (3¹) Helisummuti tulirelvale kinnitamise piirang ei kehti käesoleva seaduse § 28 lõike 1 punktis 1 või 2 või § 31 lõike 1 punktis 2 või 6 nimetatud otstarbel registreeritud püssi kohta tingimusel, et seda püssi kantakse vaid jahipidamisel, lasketiirus või laskepaigas. [RT I, 14.03.2023, 21 - jõust. 15.03.2023]</i></p>	<p>Mitte arvestatud.</p> <p>Helisummuti tulirelvale kinnitamise piirangute muutmine puudutab RelvS- i keskseid ohutus- ja järelevalvepõhimõtteid. Kavandatud muudatused mõjutaksid nii relva käitlemise tingimusi kui ka kontrollitavust praktikas, sh olukordi, kus relv on hoiustamisel või kandmisel väljaspool jahipidamist.</p> <p>Ettepanek eeldab põhjalikku analüüsi, mh:</p> <ul style="list-style-type: none"> • milline on summuti kasutamise mõju avalikule korrale ja järelevalvele; • kuidas tagada, et relva kandmise ja kasutamise piirangud oleksid kontrollitavad ja üheselt mõistetavad; • milline on teiste riikide (eriti EL liikmesriikide) regulatsioon ja praktika summutite kasutamise ning relvale kinnitatuna hoiustamise osas; • kas muudatused vajavad paralleelseid täpsustusi relva kandmise, hoiustamise ja kasutamise sätetes. <p>Arvestades eelnõu kiireloomulisust ja selle kitsamat reguleerimisala, ei ole võimalik käesoleva menetluse raames teha summutite regulatsiooni sisulist ümberkujundamist. Samas on tõstatatud küsimus sisuliselt kaalumist väärt ning vajab võrdlevat ja süsteemset analüüsi. Seetõttu käsitletakse ettepanekut RelvS- i uue tervikteksti koostamise menetluses, kus on võimalik hinnata nii Eesti praktikat kui ka teiste riikide lahendusi ning kujundada terviklik ja tasakaalustatud regulatsioon. Käesoleva eelnõu raames ettepanekut arvestada ei ole võimalik, kuid see võetakse arvesse edasises analüüsis.</p>
2.	<p>14) paragrahvi 23 lõikes 1 asendatakse lauseosa „või tulirelva olulise osa” tekstiosaga „, tulirelva olulise osa või tulirelva lisaseadme“;</p> <p><i>Nõustume tingimusel, kui digitaalsesse registrisse kandmisel (arvestuse pidamiseks) öösihik ja summuti „elukaar“ lõppeb ostes.</i></p>	<p>Antud selgitus.</p> <p>Eelnõust on tulirelva lisaseadmete tüübikinnitust ja teenistus- ja tsiviilrelvade registris arvestuse pidamist puudutav osa välja jäetud ning käsitletakse uuesti uue RelvS- i tervikteksti koostamisel. Tulirelva lisaseadmete üle arvestuse pidamise kohustus tuleneb juba kehtivast seadusest, seega ei tekita see ettevõtjatele täiendavat halduskoormust.</p>

3.	<p>26) paragrahvi 29 täiendatakse lõikega 12 järgmises sõnastuses: „(12) 15–17-aastane isik võib vallata sporditulirelva paralleelrelvaloa alusel tingimusel, et tal on selleks lapsevanema kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis nõusolek.“; <i>Lisada:) 16- aastane isik võib vallata jahitulirelva paralleelrelvaloa alusel tingimusel, et tal on selleks lapsevanema kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis nõusolek;</i></p>	<p>Antud selgitus. Eelnõust on välja jäetud alaealistele tulirelva kasutada andmise laiendamine (alates 10-ndast eluaastast) ja paralleelkasutusõiguse andmine 15-17-aastastele. Neid teemasid käsitletakse uuesti uue RelvS- i tervikteksti koostamisel.</p>
4.	<p>28) paragrahvi 31 täiendatakse lõikega 8 järgmises sõnastuses: „(8) Juriidiline isik võib Eestis spordivõistlusel osalemiseks ja <i>treeningul</i> või jahipidamiseks anda teise isiku kasutusse kuni viieks ööpäevaks käesoleva seadusega kehtestatud korras registreeritud relva ning laskemoona tingimusel, et teisel isikul on seda liiki jahitulirelva või sporditulirelva kohta antud relvaluba. Kontrollimisel peab olema võimalik kohe tõendada relva ning laskemoona kasutusse andmist relvaomaniku poolt. Vajaduse korral koostatakse üleandmise-vastuvõtmise akt, mis sisaldab relva andmeid, relvaomaniku ja relva kasutaja isikuandmeid, relvaloa andmeid, kontaktandmeid ning relva üleandmise ja vastuvõtmise aega.“; <i>Lisada: sõnastusse ja treening ja viia paragrahv 33 all, siia ei sobi. Juriidiline isik peaks saama edasi laenutada lepingu alusel. Sama põhimõtte kordub punktis 33, aga antud juhul ei ole see meie meelest üldse asjakohane muudatus ettepanek, kuna RelvS §31”§ 31. Juriidilisele isikule lubatud relvade otstarve, liigid ja hulk” on hoopis muu teema. SK toodud püürang mis lubab relva anda vaid oma töötajale on sätestatud § 34 lg6 p3-s.</i></p> <p>Lisada sõnastuse juurde laskeinstruktoril koolituse läbiviimisel</p>	<p>Arvestatud osaliselt. Muudatus sõnastatakse RelvS-i § 34 lõike 6 punktina 4 järgmises sõnastuses: „4) Juriidiline isik võib Eestis spordivõistlusel või treeningul osalemiseks või jahipidamiseks anda teise isiku kasutusse kuni viieks ööpäevaks käesoleva seadusega kehtestatud korras registreeritud relva, helisummuti, lasersihiku, öösihiku ja laskemoona tingimusel, et isik on Euroopa Liidu või NATO liikmesriigi kodanik ning tal on seda liiki sporditulirelva või jahitulirelva kohta antud relvaluba.“.</p> <p>Täiendavaid ettepanekuid – sh relva edasi laenutamise võimaldamine lepingu alusel, laskeinstruktori eraldi regulatsiooni loomine, koolituse märke lisamine relvaloale või halduslepingu alusel relvade vastuvõtmise ja kasutamise eriregulatsioon – ei ole võimalik käesoleva eelnõu raames arvestada.</p> <p>Need ettepanekud puudutavad relvade kasutamise ja vastutuse süsteemset ümberkujundamist, mis eeldaks põhjalikku mõjuanalüüsi ning RelvS- i mitme sätte kooskõlastatud muutmist. Samuti ei ole eelnõukohase muudatuse kontekstis tegemist relvade otstarbe regulatsiooni muutmisega, vaid ajutise kasutusse andmise tingimuste täpsustamisega.</p> <p>Arvestades eelnõu kiireloomulisust ja selle piiratud reguleerimisala, täiendavaid muudatusi ei tehta. Tõstatatud küsimusi on võimalik käsitleda RelvS- i tervikteksti koostamise menetluses, kus saab hinnata relvade kasutusse andmise, koolituste ja relvaloa märkuste süsteemi laiemat regulatsiooni.</p>

	<p>isiku kasutusse kuni viieks ööpäevaks käesoleva seadusega.</p> <p>Koolituse mäрге relvaloale</p> <p>Variant kaks relvaloale saab lisada määrke lisaks muule ka koolitus (hetkel harrastus, sport, jahipidamiseks, vara kaitseks).</p> <p>Halduslepingu alus</p> <p>Seaduse muudatuse sõnastus muuta nii, et koolitust läbi viiv klubi võib oma liikmete relvi vastu võtta ja nende relvadega koolitust läbi viia. Halduslepingu partner Kliimaministeeriumiga ja EJS sõlminud lasketiirudega halduslepingu.</p>	
5.	<p>33) paragrahvi 34 lõiget 6 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses: „4) anda relva, helisummutit, öösihikut ja laskemoona kasutada <i>Eestis spordivõistlustel osalemiseks, treeninguks ja</i> jahipidamise eesmärgil ~~külastisjahil osalejale~~ <i>teisel isikul</i> on seda liiki jahitulirelva <i>või sporttulirelva</i> kohta antud relvaluba. Kontrollimisel peab olema võimalik kohe tõendada relva ning laskemoona kasutusse andmist relvaomaniku poolt. Vajaduse korral koostatakse üleandmise-vastuvõtmise akt, mis sisaldab relva andmeid, relvaomaniku ja relva kasutaja isikuandmeid, relvaloa andmeid, kontaktandmeid ning relva üleandmise ja vastuvõtmise aega.“; <i>Lisada: Muuta sõnastust vastavalt parandustele</i></p>	Arvestatud.
6.	<p>36) paragrahvi 36 lõike 1 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „6) on karistatud karistusseadustiku §-s 91¹, 115, 116, 118, 118¹, 119¹, 120, 121, 151, 183, 185, 187, 200, 251, 255, 256, 263, 414, 415, 416, 418,</p>	Mitte arvestatud. Muudatuse eesmärk on viia RelvS- i regulatsioon kooskõlla relvaloa andmise aluste sisulise loogikaga. § 36 lõike 1 punkt 6 käsitleb kuritegusid, mis oma olemuselt viitavad isiku tahtlikule või kõrgendatud ohtlikkusega käitumisele ning mille puhul on

	<p>418¹, 418², 419, 420, 423² või 424 sätestatud kuriteo eest;“;</p> <p><i>Muudatusega jäetakse loetelust välja §117 (surma põhjustamine ettevaatamatuses) ja §119 (raske tervisekahju põhjustamine ettevaatamatuses).</i></p> <p>Ettepanek: VTK- s konkreetselt välja töötada.</p>	<p>põhjendatud relva omamise välistamine. Ettevaatamatuses toimepandud kuritegude puhul – sh § 117 ja § 119 – ei pruugi esineda sellist tahtlikkust või isiku ohtlikkust, mis automaatselt ja üldreeglina välistaks relvaloa andmise.</p> <p>See ei tähenda, et sellised teod jääksid relvaloa menetluses tähelepanuta. Isiku usaldusväärstust ja sobivust hinnatakse ka muude sätete alusel, sh tervise seisundi, käitumise ja üldise õiguskuulekuse kaudu. Vajadusel on võimalik relvaloa andmisest keelduda muudel seaduses sätestatud alustel. Muudatus ei nõua eraldi väljatöötamiskavatsust, kuna see ei muuda relvaloa andmise süsteemi põhimõtteid, vaid täpsustab konkreetse loetelu koosseisu ning kõrvaldab ebaproportsionaalse automaatse välistuse ettevaatamatuses toimepandud tegude puhul.</p> <p>Seetõttu ei ole põhjendatud muudatuse eelnõust väljajätmine ega selle edasilükkamine uue tervikteksti koostamise menetlusse.</p>
7.	<p>39) paragrahvi 43 täiendatakse lõikega 3⁴ järgmises sõnastuses: „(3⁴) Politsei- ja Piirivalveamet võib tunnistada soetamisloa või relvaloa kehtetuks, kui loa omaja ei vasta enam käesoleva seaduse § 36 lõike 1 punktis 7 nimetatud nõudele.“;</p> <p>Ettepanek: lisaks relvaloa kehtetuks tunnistamisele võiks PPA relvaloa ka peatada. Selline muudatus laiendaks veelgi menetleja võimalust oma otsust igakülgset kaaluda erinevate raskusastmetega õigusrikkumiste korral, ja võtta arvesse ka isiku tausta, ning suhtumist.</p>	<p>Ettepanekuga nõustutakse sisuliselt, kuid seda ei ole võimalik käesoleva eelnõu raames arvestada.</p> <p>Mõistame ettepaneku eesmärki laiendada menetleja kaalutusvõimalusi ning võimaldada erineva raskusastmega rikkumiste korral relvaloa kehtetuks tunnistamise kõrval ka selle peatamist.</p> <p>Samas puudutab relvaloa peatamiseks uue aluse loomine põhjalikumalt analüüsi. Arvestades eelnõu praegust eesmärki ja menetluse ajaraami, ei ole võimalik seda käesoleva eelnõu raames teha.</p> <p>Peame siiski tõstatatud küsimust sisuliselt põhjendatuks ning seda on võimalik põhjalikumalt käsitleda RelvS- i tervikteksti koostamise menetluse raames, kus saab hinnata relvaloa peatamise ja kehtetuks tunnistamise regulatsiooni tervikuna.</p>
8.	<p>45) paragrahvi 57 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „(1) Kohalikku relvavedu võib teostada füüsiline või juriidiline isik, kellel on relvaluba, soetamisluba, kolleksioneerimisluba või tegevusluba relvade valmistamiseks,</p>	<p>Mitte arvestatud.</p> <p>§ 57 lõike 1 muudatus ei loo uut õiguslikku alust ega laienda relvaveo õigust uutele isikutele, vaid täpsustab ja koondab kehtivas õiguses juba sisalduva regulatsiooni ühtsesse ja selgesse sõnastusse. Muudatuse eesmärk on vältida tõlgenduslikke ebaselgusi ning viia säte kooskõlla RelvS- i loasüsteemiga tervikuna.</p>

	<p>hoidmiseks, ümbertegemiseks, parandamiseks või müügiks.“;</p> <p><i>Ettepanek oleks see paragrahv VTK-s täpsemalt lahti kirjutada</i></p>	<p>Kehtiva õiguse kohaselt on relva käitlemine – sh vedu – juba seotud vastava loa olemasoluga. Muudetud sõnastus selgitab, milliste loa liikide olemasolu annab õiguse kohaliku relvaveo teostamiseks, ilma et see muudaks õiguste või kohustuste sisulist ulatust.</p> <p>Kuna tegemist ei ole uue regulatsiooni kehtestamise ega õiguste laiendamisega, vaid kehtiva korra täpsustamise ja selguse suurendamisega, ei peeta põhjendatuks muudatuse täiendavat analüüsimist RelvS- i uue tervikteksti koostamise menetluses.</p>
9.	<p>46) paragrahvi 57 lõiked 4 ja 5 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:</p> <p>„(4) Kuni 20 tulirelva või kuni 25 000 padrunit võib vedada varjatult sõiduautoga. Suurema tulirelva ja laskemoona koguse veol tuleb kasutada kinnise veoseruuga sõidukit, mille veoseruumi ukSED on kindlalt suletud ja lukustatud.</p> <p>(5) Kümne kuni 20 tulirelva või 10 000 kuni 25 000 padrunit veol peab olema vähemalt üks relvastatud saatja, üle 20 tulirelva või üle 25 000 padrunit veol aga vähemalt kaks relvastatud saatjat. Relvastatud saatjad võivad asuda relvi ja laskemoona vedava sõiduki kabiinis või relvi ja laskemoona vedavat sõidukit saatvas sõidukis.“;</p> <p><i>Ettepanek oleks see paragrahv VTK-s täpsemalt lahti kirjutada</i></p>	<p>Mitte arvestatud.</p> <p>RelvS § 57 lõigete 4 ja 5 muudatused on eelnõus esitatud eesmärgiga ajakohastada ja täpsustada relvade ning laskemoona veonõudeid, võttes arvesse tegelikke riske, turvapõhimõtteid ja tänapäevast praktikat. Tegemist on kehtivat õigust osaliselt leevendava muudatusega, millega korrigeeritakse koguselisi piirmäärasid ja veotingimusi selliselt, et need oleksid proportsionaalsed ning paremini kooskõlas tegevusmahtude ja reaalse riskitasemega. Muudatus ei vähenda julgeolekutagatise, vaid konkretiseerib veonõudeid (sh sõidukiliigi ja relvastatud saatjate arvu osas), et regulatsioon oleks selgem, rakendatav ja põhjendatud. Eesmärk on vältida ebamõistlikku halduskoormust olukorras, kus risk on objektiivselt madalam, säilitades samas kõrgendatud nõuded suuremate koguste veol.</p> <p>Seetõttu ei peeta vajalikuks muudatuse edasilükkamist RelvS- i uue tervikteksti koostamise menetlusse. Muudatus jääb eelnõusse esitatud kujul.</p> <p>Kui on soov relvade ja laskemoona veonõudeid laiemalt ajakohastada, palume vastavad ettepanekud järgmise eelnõu menetluse jaoks selgelt ja konkreetselt formuleerida, koos põhjenduste ja mõjuhinnanguga, et oleks võimalik läbi viia terviklik analüüs.</p>
10.	<p>47) paragrahvi 57 täiendatakse lõigetega 5¹ ja 5² järgmises sõnastuses:</p> <p>„(5¹) Füüsilise isiku relvade ja laskemoona veol võib veose turvamiseks kasutada isiklikku</p>	<p>Arvestatud.</p> <p>RelvS § 57 täiendamine lõigetega 5¹ ja 5² jäetakse käesolevast eelnõust välja. Muudatust käsitletakse uuesti RelvS- i uue tervikteksti koostamise menetluse raames.</p>

	<p>tulirelva, mis on registreeritud turvalisuse tagamise otstarbel. (5²) Juriidilise isiku relvade ja laskemoona veol võib veose turvamiseks kasutada juriidilise isiku relva, mis on registreeritud turvamise otstarbel.“;</p> <p><i>Ettepanek oleks see paragrahv VTK-s täpsemalt lahti kirjutada</i></p>	
Eesti Relvaomanike Liit		
1.	<p>Tulirelva lisaseadmete (helisummuti, laser- ja öösihik) tüübikinnituse ja registreerimise nõue - eelnõu punktid 14, 16, 17 ja 55.</p> <p>Antud muudatus suurendaks meie hinnangul tuntavalt halduskoormust ning bürokraatiat nii ametiasutustele kui relvakaupmeestele, mis on risti vastupidi seadusemuudatuse eesmärgiga ning millele pole mõjuhinnangus tähelepanu pööratud. Helisummutite osas on relvaseadus viimasel ajal just leebemaks läinud, lubades neid jätta sport/jahirelva külge kinnitatuna ka väljaspool lasketiiru. Relvaomanike Liidu ootus oleks pigem, et mindaks selles suunas edasi, nt lubades summutit ja lasersihikut kõikidele relvaomanikele. Seaduskuulekas relvaomanik kasutab ka relva lisaseadmeid vastutustundlikult ning kurjategija leiab alati viisi, kuidas neid hankida. Tüübikinnituse vajalikkuse põhjendusena tuuakse ohutust, aga jääb ebaselgeks, kas tahetakse kaitsta relvaomanikku iseenda (ohtliku lisaseadme) eest või muudab tüübikinnitusega lasersihik ja/või summuti relva(omanikku) teistele ohtlikumaks.</p> <p>Kuna lisaseadmetel pole paljudel juhtudel seerianumbrit ja sageli puudub ka selgelt eristatav (kulumiskindel) markeering, siis on ilmselt problemaatiline ka järelevalve. Kuidas peaks relvaomanik käituma lisaseadme käest-kätte või internetist ostmisel? Mis saab olemasolevatest lisaseadmetest? Praegusel kujul on</p>	<p>Antud selgitus.</p> <p>Eelnõust on tulirelva lisaseadmete tüübikinnitust ja teenistus- ja tsiviilrelvade registris arvestuse pidamist puudutav osa välja jäetud ning käsitletakse uuesti uue seaduse tervikteksti koostamisel.</p>

	<p>muudatus huvigruppidega läbi arutamata, põhjendused ebausutavad ning selle lühikese ajaga rakendamine tekitab ilmselt segadust kõikides osapooltes.</p>	
<p>2.</p>	<p>Laskemoona definitsiooni muutmise - eelnõu punktid 9 ja 10. Meie hinnangul antud muudatus ei paranda õigusselgust ning võib täiendavalt piirata relvaomanike ja ka heausklike tavakodanike õigusi. Vastavalt kehtiva seaduse §-le 18 "<i>Piiramata tsiviilkäibega padrunikomponent on kuul, haavel või muu lendkeha ja padrunikest.</i>" mis on igati õigustatud, kuna need on eraldiseisvalt ohutud komponendid.</p> <p>Seletuskirjas tuuakse välja "<i>Kehtiva sõnastuse järgi on järelevalvepraktikas esinenud olukordi, kus vaidluse alla on sattunud, kas laskemoona komponendi (nt ainult padrunikesta või püssirohu) omamine on käsitatav laskemoona käitlemisena RelvS-i tähenduses</i>". Kõik laskemoona osad ei kujuta endast sarnast ohtu, kui terviklik padrun. Püssirohule ja sütikutele rakenduvad juba praegu vastavad piirangud, kestadele ja kuulidele ei tohiks aga definitsiooni muutmise teel täiendavaid piiranguid seada. Näiteks lasketiirudes ja suurematel laskevõistlustel tekib arvestatavas koguses tühje padrunikesti, mida praegu viiakse valdavalt vanametalli kokkuostu. Meie hinnangul oleks absurdne, kui selliseid kesti käsitletak laskemoonana ning nõutaks nende transportimist samadel tingimusi, kui tervikliku laskemoona veol. Samuti on tühje padrunikesti kasutanud relvadega mitte seotud isikud näiteks oma riideesemete (püksirihmad, vestid, mütsid-kaabud jne.), autode-mootorrataste (ventiilikorgid) isikupärastamiseks läbi aegade ning loodetavasti ei ole muudatuse eesmärk muuta neid kõik</p>	<p>Antud selgitus. Eelnõu punktidega 9 ja 10 kavandatud laskemoona definitsiooni täpsustamise eesmärk on suurendada õigusselgust ja ühtlustada järelevalvepraktikat. Kehtiv regulatsioon on praktikas tekitanud tõlgenduslikke vaidlusi selle üle, kas üksikute laskemoona komponentide käitlemine on käsitatav laskemoona käitlemisena RelvS tähenduses. Muudatuse eesmärk on need ebaselgused kõrvaldada. Kuigi laskemoona üksikud komponendid ei kujuta endast eraldiseisvalt samaväärset ohtu kui terviklik padrun, on eelnõu lähenemine süsteemne ning arvestab, et laskemoona käitlemine hõlmab ka selle koostisosade koondkäitlemist ja eesmärgipärast kasutamist. Püssirohule ja sütikutele kehtivad piirangud säilivad ning eelnõu ei sea täiendavaid sisulisi nõudeid padrunikestade või kuulide tavapärasele ringlusele ega heausksele kasutamisele väljaspool relvade käitlemist. Lasketiirudes tekkivate tühjade padrunikestade käitlemine, sh nende üleandmine vanametalli kokkuostu, ei ole eelnõu eesmärkide kohaselt käsitatav laskemoona käitlemisena RelvS-i mõttes. Samuti ei ole muudatuse eesmärk laiendada RelvS kohaldamisala isikutele, kes kasutavad padrunikomponente dekoratiivsel või muul relvadega mitteseotud eesmärgil. Käesoleva eelnõu raames on muudatus siiski põhjendatud ning aitab vähendada senist tõlgendusruumi järelevalvepraktikas.</p>

	<p>RelvS mõistes laskemoona käitlejateks.</p> <p>Lisaks märgime, et kehtivas seaduses on §-s 17 defineeritud "padrunikomponendid" ning nendele viidatakse §-des 18 ja 73, kuid muudatus neid paragrahve ei muuda ehk lisab mõistete segadust.</p>	
3.	<p>Majandustegevuse teade lasketiiru pidamisel - eelnõu punktid 48, 49 ja 50</p> <p>Mõistame, et majandustegevuse teade ei eelda, et tegevuse eesmärgiks on tulu saamine, kuid palume arvestada, et antud muudatus ei tohiks välistada lasketiiru/-paiga pidamist eraisikutel n.ö. hobi korras oma isiklikuks tarbeks.</p> <p>Eestis on lasketiire vähe ning kindlasti ei tohiks uute tiirude rajamisele täiendavaid takistusi seada.</p>	<p>Antud selgitus:</p> <p>Majandustegevuse teate esitamise kohustus ei ole seotud tegevuse tulu teenimise eesmärgiga ning ei välista lasketiiru või laskepaiga pidamist eraisiku poolt isiklikuks tarbeks. Tegemist on järelevalve- ja ohutusmeetmega, mille eesmärk on tagada lasketiirudele ja laskepaikadele ühtsed miinimumnõuded ning riiklik ülevaade sellise tegevuse toimumisest.</p> <p>Eelnõu ei sea täiendavaid sisulisi piiranguid lasketiirude rajamisele ega pidamisele ning selle eesmärk ei ole vähendada lasketiirude arvu ega takistada uute tiirude loomist. Majandustegevuse teate nõue on proportsionaalne ning vajalik avaliku turvalisuse tagamiseks ning võimaldab pädeval asutusel hinnata tegevuse vastavust ohutusnõuetele sõltumata sellest, kas tegevus toimub ärilisel või mitteärilisel eesmärgil.</p> <p>Vajaduse korral täpsustatakse seletuskirjas, et majandustegevuse teate esitamise kohustus laieneb ka isiklikuks tarbeks peetavatele lasketiirudele ega tähenda majandustegevuse alustamise kohustust maksunduslikus või ettevõtlusõiguslikus tähenduses.</p>
4.	<p>Tulirelva hoidmise nõuded - eelnõu punkt 40</p> <p>Pakutud muudatus "<i>Tulirelva hoidmisel ei tohi padrun olla padrunipesas</i>" on iseenesest tervitatav, kuid selguse huvides peaks ka määrama, kuidas tohib hoida revolvrit ehk kuidas tühja padrunipesa nõue sellele täpselt rakenduks.</p>	<p>Arvestatud.</p> <p>Revolvri konstruktsioonist tulenevalt on võimalik sätestada erisus, mis võimaldab piiratud ulatuses padrunite hoidmist trumlis, säilitades samal ajal nõuetekohase ohutuse taseme. Ohutuse tagamiseks on põhjendatud nõuda, et lööknõel ei oleks joondatud padruniga ning et relv oleks mehhaaniliselt sellises asendis, mis välistab juhusliku lasu.</p> <p>Erisuse kehtestamisel on oluline sätestada selged ja üheselt mõistetavad tingimused, et vältida tõlgenduslikku ebakindlust ning tagada järelevalve teostatavus. Seetõttu on põhjendatud siduda erisus konkreetse ohutusnõudega, mitte lubada padruni paiknemist vahetult lööknõela ees.</p> <p>Eelnõu ja seletuskirja on täiendatud</p>

Martin Kiuru

<p>1.</p>	<p>Eelnõust on hetkel välja jäänud kehtivas redaktsioonis olev piirang nugadele. Nimelt määratleb RelvS § 20 lg 2 p 1 tsiviilkäibes keelatud relvana mh vedru-või raskusjõul väljaviskuva ja seejärel jäigalt kinnituva teraga noad, mille tera pikkus on üle 8,5 cm või mille tera on kahelt poolt teritatud. Nimetatud piirang on eriseaduses ajale jalgu jäänud ning ebaproportsionaalne. Enamik Ühenduse liikmesriike ei piira selliste esemete hulka kuuluvate toodete müüki ning ei ole neid tsiviilkäibes keelustanud. Olgu lisatud, et sõltuvalt tera kujust võib ka kahelt poolt teritamata ning kokkuvolditava või fikseeritud teraga noaga, mille tera pikkus ületab 8,5 cm tekitada samaväärseid või suuremaid kahjustusi. Vedru või raskusjõul väljaviskumine ei muuda nuga ei ohtlikumaks ega ohutumaks. Sellest Tingituna teen ettepaneku eelnõuga RelvS § 20 lg 2 p 1 seadusest välja jätta;</p>	<p>Ettepanekut ei toetata. RelvS § 20 lõike 2 punktis 1 sätestatud piirang reguleerib teatud nugade tsiviilkäivet, lähtudes nende kasutusvalmidusest ja varjatud kandmise riskist. Ettepanekus toodud põhjendused ei ole käesoleva eelnõu menetluses piisavad kehtiva regulatsiooni kehtetuks tunnistamiseks ega ole esitatud vastavat mõjuanalüüsi. Asjaolu, et teatud muude nugadega on võimalik tekitada samaväärseid kehavigastusi, ei välista nimetatud nugade eripärast tulenevat kõrgendatud riski avalikule korrale. Piirangu eesmärk on ennetav ning suunatud kiiresti ja ühe käega kasutusvalmis esemete tsiviilkäibe piiramisele. Regulatsiooni muutmine eeldaks eraldiseisvat ja terviklikku analüüsi, sh mõju avalikule turvalisusele, õigusselgusele ja järelevalve teostatavusele. Ettepanekut on võimalik kaaluda eraldi menetluses tulevikus, kuid käesoleva eelnõu raames ei ole muudatuse tegemine põhjendatud.</p>
<p>2.</p>	<p>Ettepanek muuta eelnõu punkt 41, millega muudetakse RelvS paragrahvi lg 5, järgnevas sõnastuses: <i>(5) Füüsiline isik võib hoida laskemoona järgmistes kogustes:</i> 1) kuni 1000 padrunit iga isiku omandis või valduses olevate turvalisuse tagamise otstarbega tulirelva kohta; 2) kuni 300 hoiatus- ja signaalrelva padrunit; 3) kuni 1000 padrunit iga vintraudse jahitulirelva kohta; 4) kuni 1000 padrunit iga sileraudse jahitulirelva kohta; 5) kuni 10 000 padrunit isiku omandis või valduses olevate sporditulirelvade kohta; 6) kuni 1 kg püssirohtu iga tulirelva kohta, kuid kokku mitte üle 5 kg; 7) kuni 10 000 sütitikut.</p> <p>Selline muudatus tagaks ühtlasema lähenemise p 1 ja p 3 ja 4 rakendamisel</p>	<p>Mitte arvestatud. Eelnõuga kavandatakse laskemoona koguste muutmist, kuid punktis 1 ei ole põhjendatud lubatud laskemoona koguse sidumine iga turvalisuse tagamise otstarbega tulirelvaga. Selline lahendus tooks kaasa lubatud laskemoona koguse kumulatiivse suurenemise relvade arvu kasvades ning ei ole kooskõlas eelnõu eesmärgiga hoida laskemoona kogused riskipõhiselt ja proportsionaalselt piiratud. Turvalisuse tagamise otstarbega tulirelvade puhul ei ole suuremate laskemoona koguste hoidmine üldjuhul vältimatult vajalik ning erinevalt spordi- ja jahitegevusest puudub selleks selge praktiline vajadus. Seetõttu on põhjendatud säilitada isikupõhine ülempiir ning vältida relvapõhist koguse suurendamist. Eelnõus kavandatud lahendus, kus punktis 1 ei kasutata sõna „iga“, tagab selgema, ühtlasema ja paremini järelevalvatava regulatsiooni ning on paremini kooskõlas avaliku turvalisuse eesmärgiga.</p>

	ning ei tooks sealjuures kaasa ohutuslikku mõju (p 2 ja 3 puhul lubatud suurus) ning tagaks ka VTK kui ka seletuskirjas toodud eesmärgi ja ootuse parema rakendamise;	
3.	<p>Eelnõu punkt 44 kohaselt, millega muudetakse RelvS paragrahvi 46 lg 8, nähakse ette, et relvaomaniku viibimisel hoiukohas võib ühte turvalisuse otstarbel registreeritud tulirelva ja kuni 50 padrunit hoida väljaspool relvakappi või relvahoidlat. Sel juhul tuleb relva ja selle laskemoona hoida hoiukohas, mis on kõrvalisele isikule raskesti avastatav ja kättesaadav.</p> <p>Selle muudatusega kaotatakse ära hetkel kehtiv norm, mille kohaselt ei ole kapp vms nõutav juhul kui tegemist on ühe relva ja selle laskemoona hoidmisega. Mõneti on muudatuse eesmärk arusaadav – soovitakse hoiutingimuste ühtlustamist ning suunata kõik omanikud poodi relvakappi ostma minna. Samas tekitab küsimusi selle erisuse ära kaotamise proportsionaalsus. Minu ettepanek oleks muudatus siduda ära käesolevas kirjas toodud ettepanekuga eelnõu punkti 41 osas. Ehk jätta võimalike hoiutingimuses toodud erisus (kehtiv RelvS paragrahv lg 8) ühe tulirelva ja laskemoona puhul, kuid kui relva hoidmiseks on omanikul olemas relvakapp, siis võib ta hoida ka suuremas koguses laskemoona (vt käesoleva kirja p 2 toodud ettepanek).</p>	<p>Mitte arvestatud.</p> <p>Kehtiva erisuse säilitamine ei taga relvade hoiustamisel piisavalt üheselt mõistetavat ja kontrollitavat turvalisuse taset. Nõue hoida relva ja laskemoona „kõrvalisele isikule raskesti avastatavas ja kättesaadavas“ kohas on subjektiivne ning raskesti järelevalvatav võrreldes relvakapi kasutamisega.</p> <p>Eelnõu eesmärk on relvade hoiutingimuste ühtlustamine ja õigusselguse suurendamine. Erisuse säilitamine ühe relva puhul ei ole selle eesmärgiga kooskõlas ning jätkaks kehtima põhjendamatu erinevuse relvaomanike vahel.</p> <p>Relvakapi nõue on relva omamisega kaasnev proportsionaalne kohustus, arvestades relva ohtlikkust ja avaliku turvalisuse tagamise vajadust. Selge ja ühtne hoiustamisnõue on paremini rakendatav nii relvaomanike kui ka järelevalveasutuste jaoks.</p>